

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 30 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Francya. — Włochy. Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Na założenie zwyczajnej szkoły trywialnej w tutejszej włości Łuzany obowiązali się gmina Łuzany i tamtejszy właściciel dóbr Dawid Antonowicz do następujących składek:

1) Rzeczona gmina bierze na siebie obowiązek utworzyć stały fundusz na uposażenie nauczyciela, utrzymywanie posługacza szkolnego, i zakupienia drewna na opał szkoły, i poświęca w tym zamiarze z subskrybowanej na pożyczkę państwa w roku 1854 głównej sumy 6300 r. m. k. częściową kwotę 5000 r. t. j. pięć tysięcy reńskich m. k. nieodwołalnie i na wieczne czasy.

2) Tymczasowie, a mianowicie aż do zupełnego wpłacania rzeczony kwoty pożyczki państwa, 5000 r. m. k. obowiązuje się ta sama gmina wszystkie wydatki szkolne pokryć z zasiłków miejscowych.

3) Właściciel dóbr Łuzany pan Dawid Antonowicz odstępuje bezpłatnie i na wieczne czasy grunt, potrzebny na wystawienie budynku szkolnego.

4) Bierze na siebie ten sam właściciel czwartą część kosztów, wynikających z wystawienia rzeczony budynku szkolnego.

5) Gmina Łuzany oświadcza swą gotowość przyczynić się do wystawienia tego budynku szkolnego w trzech czwartych częściach wszystkich wydatków na budowę i bierze na siebie obowiązek starać się zawsze o utrzymywanie szkoły w dobrym stanie i sprawić dla niej wszystkie potrzebne porządki szkolne, następnie załatwiać na dół własnym kosztem wszelkie potrzebne reparacye, odnowienia i sprawunki.

C. k. krajowy rząd Bukowiny ma sobie za szczególniejszą przyjemność godną naśladowania dążność tę ku rozszerzeniu nauki ludu podać z uznaniem do wiadomości publicznej.

Czerniowce, 28. lipca 1856.

Wiedeń, 5. sierpnia. Dnia 6. sierpnia 1856 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozszlany XXXIV. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 139. Rozporządzenie naczelnego komendy armii, ministerstwa spraw wewnętrznych i ministerstwa finansów z 22. lipca 1856, którem się ogłasza instrukcyja dla przeprowadzenia przepisu o zastępstwie w służbie wojskowej.

Nr. 140. Rozporządzenie naczelnego komendy armii, tudzież ministerstwa spraw wewnętrznych i finansów z 23. lipca 1856, prawomocne we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem wojskowego Pogranicza, tyczące się odprawy z kapitałem, przyzwolonej Najwyższem postanowieniem z 13. lutego 1856 ochotnikom reangazowanym według ustawy z 23. grudnia 1849.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Rozporządzenie ministeryjne z dnia 28. lipca. Dokończenie Ob. nr. 185 Gaz. Lwow.)

Wiedeń, 8. sierpnia. Jego c. k. Apost. Mość raczył Alfreda hrabię *Hunnickiego*, rotmistrza z 4 pułku huzarów hrabi Schlik'a, tudzież Bernarda barona *Hornstein* rotmistrza z 8 pułku dragonów w. księcia tokańskiego mianować c. k. szambelanami.

— Jego cesarz. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę *Karol Ludwik* przybył dnia 6. b. m. o godzinie 3^{1/2} po południu z Pillnitz do Bodenbach, a o godzinie 2 i minucie 45 udał się w dalszą podróż do Teplitz.

II. O wniesieniu pretensyi pregrawacyjnych ze strony byłych poddanych przeciw byłym dominium.

§. 18. Pretensye o wynagrodzenie, z którymi dawniejsi poddani, obowiązani niegdyś do dziesięciny gruntowej, dziedziczni dzierzawce

lub dziedziczni czynszownicy za niesłusznie dawane należności lub za inne uciśnienia (pretensye pregrawacyjne) wystąpić mogą, muszą po koniec roku 1857 ustnie lub pisemnie być podane do władzy obwodowej, inaczej traci się prawo do pretensyi.

§. 19. Na podstawie podania tego czyli oznajmienia, ma władza obwodowa względem likwidarności pretensyi pertraktować ze stronami (§. 5.) i, gdy dobrowolna ugoda nieprzyjdzie do skutku, decydować z wyłączeniem drogi prawa. Przytem należy się zachować według przepisu ustaw względem postępowania w sporach poddańczych, przyczem jednak pod warunkami wymienionymi w §. 7. również pozwolone jest zaprzysiężenie świadków.

§. 20. Wyroki wydane w drodze uwolnienia gruntu od ciężarów tak dalece tylko służyć mają w tym względzie za normę, że żądanie i wypłata należności wynagrodzonych w drodze uwolnienia gruntu od ciężarów w żadnym wypadku niemoże uchodzić za pregrawacyę. Czyli jednak żądanie lub uiszczenie większej należności aniżeli ta, którą wynagrodzono, uważane być ma za pregrawacyę i nadaje prawo do żądania wynagrodzenia, nienależy decydować według norm uwolnienia gruntu od ciężarów lecz według dawniejszych ustaw.

§. 21. Jeżeli osoby mające płacić zaległości pańszczyźniane, urbaryalne lub inne podobne, kompensować chcą pretensyami pregrawacyjnymi lub innymi względem uprawnionych do poboru, natenczas kompensacyja ta tylko tak dalece może być pozwolona, o ile likwidarnosc pretensyi drugiej strony jest uznana lub już dawniej prawnie przyznana została.

Oprócz tego należy mieć wzgląd na różnicę, jaka zachodzi między pertraktacyą względem poboru zaległości urbaryalnych a pertraktacyą względem pretensyi poddanych o wynagrodzenie.

§. 22. Względem oznaczenia wartości pretensyi pregrawacyjnych, tudzież względem terminów uiszczenia przyznanej indemnizacyi, względem wydania wyroku, jego ogłoszenia, względem podania rekursu i nakoniec względem egzekucyi obowiązują postanowienia §§. 9—16.

Ustanowiona dawniej prawem kara podwojona znosi się.

III. Odzyskanie zapomóg udzielanych tytułem pożyczki ze strony byłych dominiów dawniejszym poddanym z własnych środków.

§. 23. Wsparcia udzielane ze strony byłych dominiów byłym poddanym na mocy istniejącego wtedy prawnego obowiązku, mają być zupełnie według postanowień §§. 2. i 4. do 16. meldowane, likwidowane i egzekwowane.

Rozumie się zresztą samo przez się, że w tym względzie nie dadzą się w żaden sposób zastosować pertraktacye i decyzye uwolnienia gruntu od ciężarów.

§. 24. Owym zresztą poddanym, którzy otrzymali tytułem zaliczek zapomogi w płodach, aby je in natura zwracali, zostawia się wolność zaspokojenia długu albo in natura w trzechletnich ratach za każdym razem po zniwach, albo w pieniądzu w sześciu ratach półrocznych oznaczonych w §. 10. W ostatnim tym wypadku ocenianie zapomóg danych in natura, ma być uskutecznione według cen przeciętnych miesiąca, w którym wsparcie udzielone było, wyjąwszy ugode polubowną.

IV. Postępowanie w sporach o odebranie gruntu i o słuszności.

§. 25. Spory między byłymi dominiami a poddanym o odebranie gruntu mają się rozstrzygać według przepisów dotychczas obowiązujących aż do zaprowadzenia ksiąg hipotecznych.

§. 26. Polityczne działanie urzędowe i rozstrzygnięcie w pierwszej instancji zostawia się jak dotąd władzom obwodowym.

Również w razie odesłania sporu na drogę sądową, były poddany ma prawo do obrony ze strony prokuratury finansów, a proces toczyć się ma w tym sądzie, na którego czele znajduje się powołana prokuratura finansowa lub jej expozytura.

§. 27. W podobny sposób (§§. 25. i 26) postępować należy z pretensyami do funduszu indemnizacyjnego o grunta puste, względem których były dominia podały o wynagrodzenie należności na nich ciężące. (§. 87. ministeryjalnego rozporządzenia z 4. października 1850 Dziennik ustaw krajowych z r. 1851 nr. 1. i §. 71. najwyższego patentu z 23. października 1853. Dziennik ustaw państwa nr. 234).

Te pretensje muszą w terminie edyktalnym ogłoszonym ze strony dyrekcyi funduszu indemnizacyjnego przedłożone być najprzód władzom politycznym i w nich traktowane.

Jeżeli władze polityczne przekazały spor na drogę prawa, naówczas, ponieważ obu stronom przysłuży zastępstwo prokuratury finansów, zastosowane być mają przepisy w takim razie obowiązujące.

§. 28. Spory o służebności między byłymi dominiami a ich poddanymi mają, aż do wydania edyktów ze strony komisji krajowych zniesienia i regulacji ciężarów gruntowych, być traktowane na zasadzie dotychczasowych przepisów (§. 26.), od tej zaś pory według postanowień tych edyktów.

Ogólne postanowienia.

§. 29. W przeciągu czasu od 1. stycznia 1848 aż do dnia, kiedy niniejsze rozporządzenie wchodzi w moc obowiązująca, czas preskrypcyi co do wszystkich tu wymienionych pretensyi i wymagań uważa się za wstrzymany, przeto cały ten przeciąg czasu niema być liczony w preskrypcye.

§. 30. Wszystkie podania do władz politycznych na zasadzie tego rozporządzenia, tudzież protokołu pertraktacyi i wydawane rezolucye wolne są od opłaty stęplowej.

Co do wolności od opłaty podać do sądu, tudzież pertraktacyi i decyzji sądowych w sporach o odebraniu gruntu i o służebności, zatrzymują dotychczasowe normy moc obowiązująca.

Szczególności postanowienia dla księstwa bukowskińskiego.

§. 31. a) W księstwie bukowskińskim pod względem spraw w tem rozporządzeniu orzeczonych, urząd powiatowy jest pierwszą instancją.

b) Postanowienia względem zwrotu zaległości w urbaryalnych, pańszczyznianych i dziesięcinnych, tudzież względem wykazywania pretensyi pregrawacyjnych ze strony byłych poddanych, wejść dopiero wtedy w wykonanie, gdy ukończona będzie likwidacya powinności, które wynagrodzone być mają w drodze uwolnienia gruntu od ciężarów.

Później ogłoszony będzie czas prawomocności i termin podania.

c) Postanowienia zaś względem odebrania zapomóg udzielanych tytułem pożyczek, tudzież względem postępowania w sprawach o odebraniu gruntu i o służebności, mają już obecnie moc obowiązującą także w księstwie bukowskińskim.

Baron Bach m. p., baron Bruck m. p., baron Kraus m. p.

Formularz A.

I Liczba bieżąca	II Stan obowiązane- go do zwrotu za- ległości (kateg. posiadł. grunt.). Imię i nazwisko	III Num. kons. domu posia- dłości gruntowej	IV Zaległości. (porządkiem według lat)	V Wartość. (oznaczona ze strony władzy)			VI Należy- tości z drugiej strony	VII Ich war- tość	Uwaga.	
				Cena je- dnostk.	Szczegó- łowa					Razem
					złr.	k.				
1.	N. N. Chłop	3.	Z r. 1846. 3 dni pieszych Z r. 1847. pszenicy $\frac{1}{4}$ korca Owsa $\frac{3}{4}$ korca 15 dni pieszych 20 dni ciągłych Czynsz 20 kr. w. w.	—	4	—	12			
				1	20	1	40			
				1	—	—	45			
				—	4	1	—			
				—	10	3	20			
				—	—	—	8			
								7	5	

Formularz B.

I Liczba bieżąca	II Stan obowiązane- go do zwrotu za- ległości (kateg. posiadł. grunt.). Imię i nazwisko	III Num. kons. domu posia- dłości gruntowej	IV Zaległości według lat	V Ich wartość			VI Należytości z drugiej strony	VII Ich war- tość	VIII Po potrąceniu wartości nale- żytości z drugie- j strony wynosi wartość zaległ.	IX Termina wypłaty	X Uwa- ga	
				Cena je- dnostk.	Szczegó- łowa							Razem
					złr.	k.						
1.	N. N. Chłop	3.	Z r. 1846 3 dni piesze Z r. 1847 pszen. $\frac{1}{4}$ kor. 15 dni pieszych . . . 20 dni ciągłych . . . Czynsz 20 kr. w. w. .	4	—	—	12				d. . . d. . . d. . .	
				1	20	1	40					
				—	4	1	—					
				—	10	3	20					
				—	—	—	8					
								7	5			

Hiszpania.

(Monitor o ruchach hiszpańskich. — Wkroczenia do Saragossy. — Bracia Hieros mieli się poddać. — Jenerał Zabala do Anglii. — Poddanie się Malagi. — Okólnik jenerała O'Donnella. — Pożar w Geronie. — Układy w Saragossie. — Bandy zbójckie. — Przygotowania do festynów. — Kurs się podnosi.)

Monitor paryzki zawiera list z Madrytu z 31. lipca, w którym powiedziano: „By ocenić należycie zaszły w Hiszpanii wypadki nie trzeba zapominać, w jakich stosunkach nastąpiła ostatnia zmiana ministerstwa; a szczęśliwy wpływ tej zmiany okazuje się najlepiej z tego, jeśli przypomniemy sobie dawniejszy stan anarchii. Cała ta sprawa, o ile tyczy się monarchii, odbyła się w sposób całkiem odpowiedni konstytucyi.“

Dziennikowi *Indep. belge* piszą z Madrytu z 31. lipca: Gazeta urzędowa podaje raport Zapatera o walkach w Barcelonie; wojska liczyły 45 zabitych, między tymi 9 oficerów i 209 ranionych, między tymi 19 oficerów.

Osobny dodatek do gazety madryckiej z 1. sierpnia zawiera następujący urzędowy artykuł: „Prezydent ministrów i minister wojny otrzymał od jenerałego kapitana Aragonii następującą depeşe telegraficzną z Saragossy z dnia dzisiejszego o godzinie 1 $\frac{1}{2}$: „W tej chwili wkroczyłem do miasta, gdzie przyjęto mnie z zwykłymi honorami. Milicya narodowa oddaje właśnie broń swoję u komendantów, a ci składają ją potem razem w przeznaczonym miejscu. Największy spokój panuje w mieście, i jeśli Waszej Excelencyi wyda się to stosownem, można odesłać napowrót pociąg obłężniczy. Wojska przysłane z Katalonii i Walencji powróciły już do swoich dystryktów. Brygadyera Burunaga mianowałem tymczasowo drugim komendantem.“

Podług doniesienia w dzienniku *Epoca* stawiała się i poddała władzy dobrowolnie banda braci Hieros, która w liczbie 14 ludzi uwijała się w górach biskajskich.

Z Madrytu donoszą pod dniem 31. lipca: „Jenerał Zabala, były minister spraw zewnętrznych, odjeżdża do Anglii; dziś składał swe uszanowanie Królowej i miał długą konferencyę z marszał-

kiem O'Donnellem. Sądzą, że zostanie mu poruczona komenda helebardzistów, jeśliby jenerał Concha jej nieprzyjął. Pan Madoz odjedzie za kilka dni do dóbr swoich.“

Poddanie Malagi nastąpiło bez żadnego wystrzału. Komendant cytadeli kazał na dniu 27. lipca zrana paropływowi wojennemu „Castilla“, wplynąć do zatoki, potem obsadził wszystkie główne punkta miasta i ogłosił blokadę. Cywilny gubernator Velo, pułkownik Buceta, który przybył z Melilli i inni przywódcy powstania umknęli do Gibraltaru.

Podług doniesień z Madrytu wydał jenerał O'Donnell okólnik do wszystkich wojskowych komendantów prowincyi, w którym wzywa ich, ażeby mu nadesłali szczegółowe raporta o stanie prowincyi. Osoby pojmane z bronią w rękę podczas powstania w Madrycie, będą jak wiadomo stawione przed sądem wojennym. Oskarżone są o bunt i naruszenie ustanowionych władz zbrojną ręką.

Ajenturze Havas donoszą z Madrytu z 31. lipca: „W Geronie powstał z zapalenia fabryki papieru okropny pożar, który przypisują powstańcom zbiegłym z Barcelony i błąkającym się w górach.“

Organ O'Donnella donosi dziś z depeşy telegraficznych, jakie otrzymał rząd wczoraj wieczór i dziś zrana, że trzech członków junty w Saragossie udawało się znouwu do jenerałego kapitana Dulce, by się układać o wkroczenie wojsk do miasta. Niepodpada żadnej wątpliwości, że żądano zupełnego pobłażenia dla wszystkich, którzy mieli udział w powstaniu miasta. Na ten warunek gotów jest wystąpić rząd, jak nas zapewniono; ale zachodzą jakieś trudności względem innych paragrafów, których załatwienie jednak nie jest niepodobnem. — W Aranjuez i Guadalajarze rozbrojono gwardyę narodową. — Korzystając z chwilowego zaburzenia zawiązują się wszędzie bandy zbójckie i niepokoją gościńce. Pana Orosco, jenerałego kapitana Grenady napadli zbójcy w podróży na gościńcu andaluskim, zrabowali i zniewazyli; tak samo zrabowano w drodze do Francyi jenerała Villahermosa, byłego jenerałego kapitana Walencyi.

W Madrycie robią teraz przygotowania do wielkich festynów wojskowych na pierwszą połowę września; przy tej sposobności będzie Królowa rozdawać nagrody żołnierzom i oficerom, który odznaczyli się w walce w Madrycie.

Depesza z Madrytu z 3. sierpnia donosi: „Kurs papierów publicznych podnosi się spieszenie. — W Saragocie mianowano nową radę gminną i nową deputację prowincjonalną.“

Francya.

(Powrót Cesarza zapowiedziany. — Pochód wojsk ku Hiszpanii wstrzymany. — Goście rosyjscy. — Kolej rzymska. — Dowóz zboża.)

Paryż, 5. sierpnia. *Monitor* donosi: „Cesarz powróci 9go sierpnia do St. Cloud. Jego ces. Mość nie myśli oddać się przed 15tym. Tego dnia jednak nie nastąpi urzędowa recepcja.“ Dalej donosi *Monitor*, że od czasu przywrócenia spokoju w Hiszpanii kazał Cesarz zawiesić wszelkie pochody wojsk ku granicy hiszpańskiej. Pomiedzy obecnymi tu Rosyanami widać księcia Łabanowa, szambelana Cesarza i nadwornego bankiera Stieglitza. — Towarzystwo rzymskich kolei żelaznych zawiązało się wczoraj stanowczo u tułtejszego nuncjusza papieżkiego. Kolej te łączyć będą morze śródziemne z Adryatykiem na Civita-Vecchie, Rzym, Ankonę i Bononię. Do Marsylii przywieziono przedwczoraj 10.000 hektolitrowo zboża.

Włochy.

(Sądy parmeńskie — i ogólny stan rzeczy.)

List w dzienniku *Indep. belge z Parmy* z 16go lipca zbija dawniejsze doniesienie gazety powszechnej z Parmy a osobliwie zawartą w niem wzmiankę, że do 20 osób oskarżonych o różne skrytobójstwa odjęto sądowi wojennemu i oddano zwyczajnym sądom, by znaleźć tem łatwiej sposób do ich ocalenia. Doniesienie gazety powszechnej, tak powiedziano dalej w tym liście, zdawało się usprawiedliwiać podejrzenie, że przy zamordowaniu panującego księcia Karola III. mogły zachodzić jakieś tajemne, zbrodnicze wpływy kilku znakomitych osobistości. Proces wytoczony w tej sprawie odbywał się jednak w obec całego świata: to, co wykryto, o tem wie publiczność i jest własnością historii. Właściwe sprężyny tej zbrodni są znane, i w sprawie tej odbywały się bez ustanku dalsze poszukiwania za wiedzą i w obec Europy. Wstrzymanie sprawiedliwości nastąpiło dopiero potem, gdy sąd wojenny w uznaniu swej bezwładności oddał sam tę sprawę sądowi kryminalnemu, które przez cały miesiąc jeszcze i to z taką gorliwością starały się o wykrycie prawdy, że sędzia indagacyjny p. Gabbi ściągnął na siebie gniew niepokojonych temi poszukiwaniami bandytów, i pewnego wieczora został pięćkrotnie pchnięty sztyletem, tak, że tylko cudem otrzymał się przy życiu. Gdyby rząd parmeński okazał się był opieszalszym w śledzeniu mordercy księcia, nie byłby jego sędzia indagacyjny narażił się na zemstę skrytobójców.

...W Parmie jest sądownictwo podzielone teraz: na sąd wojenny, na zwykłe trybunały i na mieszaną komisję; każdej z tych władz przydzielone są pewne kategorie zbrodni. Tym sposobem wykonuje się sprawiedliwość ściśle podług wynagań ustaw krajowych. Z największą gorliwością odbywają się te prace, i jest nadzieja, że doprowadzą do odkrycia ważnych rzeczy.

Co się zaś tyczy życzenia za interwencją Piemontu, jakie przypisywano władzom, jest to czczy i bezzasadny wymysł. Ministrowie parmeńscy nie pragną tego bynajmniej, ażeby tyloletnie przyjaźne stosunki Księstw z ces. austriackim rządem przerwane zostały. Nieporozumienia, jakie zachodziły w ostatnich czasach, były tylko osobiste i nie miały przeto charakteru narodowego.“

Rosya.

(Mianowania w dyplomacji. — Wiadomości bieżące. — Skargi na ochotników greckich. — Wychodźstwo. — Pogłoski między ludem.)

Petersburg, 31. lipca. *Journal de St. Petersburg* zawiera następujące mianowania urzędowe: Tajny radzca hrabia Chrepowicz, poseł nadzwyczajny i pełnomocny minister przy dworze króla belgijskiego, mianowany został w tym samym charakterze przy dworze angielskim. Tajny radzca baron Budberg, poseł nadzwyczajny i pełnomocny minister przy dworze w Berlinie i dla obu księstw Meklenburskich przeniesiony w tym samym charakterze do Wiednia. Tajnego radzcę barona Brunowa, nadzwyczajnego posła i ministra pełnomocnego przy sejmie niemieckim i przy dworze w. księcia heskiego, mianowano w tym samym charakterze przy dworach w Berlinie i dla obu księstw meklenburskich. Rzeczywisty radzca państwa Glinka, minister przy dworach w Hessen-Kassel, w Nassau i przy senacie we Frankfurcie n. M., mianowany został posłem nadzwyczajnym i pełnomocnym ministrem przy dworze Cesarza brazylijskiego. Rzeczywistego radzcę państwa Łabeńskiego z ministryum spraw zewnętrznych, mianowano prezydentem ministrów przy w. książęcym dworze heskim, przy książęcym dworze w Nassau i przy senacie w. miasta Frankfurtu. — Rzeczywisty radzca państwa hrabia Tołstoj, attaché w ministryum spraw wewnętrznych i tymczasowy administrator gubernii rzańskiej, mianowany został gubernatorem cywilnym Kaługi, hrabia Starzyński, radzca w komitecie stowarzyszenia kredytu komunalnego, marszałkiem szlachty w gubernii augustowskiej.

Z listu z **Odessy** z 28. lipca dowiadujemy się: „Jeneralny gubernator hrabia Stroganow zwiedzał punkta opuszczone od sprzymierzonych w Krymie, i pochwałał wszędzie postępowanie władz miejscowych. — W małym miasteczku Akermanie panuje wielki ruch

od czasu pobytu komisji do uregulowania granic. Ostatniej niedzieli wyprawiono wielki bal, na który zaproszonych było wiele osób z Odessy. — Skargi na ochotników greckich pomnażają się. Ci ludzie, prawdziwy ciężar rządu rosyjskiego, nieprzestają przy każdej sposobności zadzierać się z Turkami, i dopiero przedwczoraj zaszły tu krwawe excessa z ich przyczyny. — Rosyjski kordon wojskowy nad Prutem został w ostatnich czasach znacznie wzmocniony. Przyczyną tego ma być wyłącznie nadzwyczajne wychodźstwo mołdawskiej ludności Besarabii. Włóścianie w środkowych guberniach są w ogóle bardzo uporczywi, a rozszerzone powszechnie między ludnością wiejską mniemanie, że wkrótce nastąpi zniesienie poddaństwa, zgotuje rządowi więcej jeszcze kłopotów, niż dotąd usunąć ich mu się udało.“

Księstwa Naddunajskie.

(Książę Ghika do Szwajcaryi.)

Podług listu z **Galaczu** z 25go lipca mówiono w tem mieście, że były gospodarz Mołdawii książę Grzegorz Aleksander Ghika ma zamiar usunąć się do Szwajcaryi, gdzie niedawno zakupił dobra ziemskie.

Grecya.

(Ujęcie bandy zbójckiej. — Redaktor dziennika Merimna skazany.)

Ateny, 26. lipca. Właśnie nadeszło doniesienie urzędowe, że wojska królewskie odkryły kryjówkę rozbójników pod dowództwem hersztów Daveli i Beluli między Arachową i Diktamą w wadłach Parnasu, gdzie uderzyły na nich, i po kilkugodzinnej walce zabiły im 20 a pojmały 4 ludzi. Daveli i Beluli polegli także; pierwszy z nich otrzymał 17 postrzałów. Ze strony wojska zginęło 2 oficerów. — Redaktor dziennika *Merimna* skazany został za obrazę majestatu na dwuletnie więzienie i 300 drachm kary pieniężnej. Sam dziennik został zawieszony.

Turcya.

(Wiadomości bieżące.)

Do Marsylii nadeszły wiadomości z Konstantynopola z 28. lipca. Ewakuacja zostanie ukończona 15. sierpnia. Baron Talleyrand udaje się na pokładzie szalupy kanonierskiej na wyspy węzowe, a ztamtąd pojedzie do Galaczu.

W Kurdystanie zaszły zaburzenia. — Montenegryni przekroczyli granicę i obsaczyli Palangę; Churszyd Basza wyruszył przeciw nim.

Nadzwyczajny rosyjski ambasador przy wysokiej Porcie p. Buteniew przybył do Odessy. — Eskadra angielska będzie stać oddziałami w Smyrnie, Pireju i w zatokach syryjskich.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 7. sierpnia. *Constitutionnel* donosi, że Cesarz w piątek wieczór przybędzie do Luneville, a w sobotę będzie na rewii tamtejszej załogi.

Londyn, 7. sierpnia. Akcyonaryusze pożyczki meksykańskiej upraszają lorda Clarendona o pośrednictwo w swej sprawie. — Senat w Washingtonie przyzwolił 1,800.000 dolarów na ulepszenie i reparację palnej broni w armii Stanów zjednoczonych. — Królowa Wiktorya wyraziła angielskiej armii orientalnej publiczne podziękowanie.

Madryt, 6. sierpnia. W Rio Seco tracono trzech podpalczy. Dzień ślubu infantki Amalii oznaczony na 16go b. m. Jeneral Ros de Olano objął znowu naczelne dowództwo piechoty. Bandy katalońskie częścią obsaczone, częścią rozprószone. Kilku jenerałów otrzyma tytuły od miast kastylskich. — Margrabia Albaide (Orense), o którego uwolnienia donoszono, znajduje się jeszcze w więzieniu w Walencji.

Ateny, 2. sierpnia. Pan Soutzo, minister grecki przy dworze petersburgskim, otrzymał zlecenie reprezentować króla greckiego na koronacji w Moskwie.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen zboża i innych artykułów, jakie były w drugiej połowie lipca na targach w obwodach: *Lwowskim, Żółkiewskim, Samborskim, Sanockim i Kołomyjskim.*

Obwód:	Lwów		Żółkiew		Sambor		Sanok		Kołomyja	
	w mon.	konw.	zł.	kr.	zł.	kr.	zł.	kr.	zł.	kr.
Korzec pszenicy . . .	10	49	10	43	11	20	11	45	9	33
„ żyta	7	56	8	55	8	7	8	34	5	45
„ jęczmienia . . .	6	4	7	20	6	8	6	2	4	20
„ owsa	4	14	4	29	4	33	4	30	3	9
„ hreczki	7	8	7	48	7	12	12	.	5	.
„ kukurudzy	9	.	6	42	7	9	5	44
„ kartofli	3	36	3	34	2	56	5	36	.	.
Cetnar siana	39	.	50	.	31	1	.	1	48
„ wełny	95
Sąg drzewa twardego	10	.	6	38	6	36	6	22	12	49
„ „ miękkiego	7	16	5	33	4	33	5	2	5	38
Funt mięsa wołowego	.	6	.	6	.	5 ³ / ₄	.	6	.	5 ¹ / ₅
Garniec okowity . . .	2	24	1	27	2	2	2	18	2	8

Kurs lwowski.

Dnia 11. sierpnia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	4	42	4	45
Dukat cesarski " "	4	46	4	49
Pólimperyal zł. rosyjski " "	8	15	8	18
Rubel srebrny rosyjski " "	1	35	1	36
Talar pruski " "	1	29	1	31
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	10	1	11
Galic. listy zastawne za 100 złr. } bez	81	20	81	45
Galic. obliagacye indemnizacyjne } kupców	76	36	76	54
5% Pożyczka narodowa }	84	30	85	15

Wiedeński kurs papierów.

	Dnia 8. sierpnia.		w przecięciu
	za sto	84 1/4	
Obligacye długu państwa 5%	84 1/4	84 1/4	84 1/4
detto pożyczki narod. 5%	85 13/16	11 1/16 5/8	85 11/16
detto z r. 1851 serya B. 5%	—	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą 5%	—	—	—
Obligacye długu państwa 4 1/2%	—	—	—
detto detto 4%	—	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą 4%	—	—	—
detto detto detto 3%	85 3/4	—	85 3/4
detto detto 2 1/2%	—	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	248 1/2	—	248 1/2
detto detto z r. 1839	123 1/2	—	123 1/2
detto detto z r. 1854	106 1/2	5/8 3/4	106 3/8
Obl. wiedz. miejskiego banku 2 1/2%	—	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5%	—	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%	—	—	—
detto galicyjskie i węgierskie 5%	77 1/4 3/8	—	77 3/8
detto krajów koron. 5%	81 1/2	—	81 1/2
Akeye bankowe	1096	1099	1097
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	586 1/4	—	586 1/4
Akeye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem. 382 1/2	384	—	383 1/2
Akeye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. —	—	—	—
Akeye kolei żel. Głognickiej na 500 złr.	—	—	—
Akeye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—	—
Ake. kol. Budziń.-Lineko-Gmundz. na 250 złr. —	—	—	—
Akeye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. 599	603	—	600
Akeye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.	—	—	—
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—	—
Renty Como	—	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

	Dnia 8. sierpnia.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur. 102 7/8	102 7/8	uso
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl. 101 1/2	101 1/2	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. 75 3/4 7/8	75 7/8	2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwwarna za 300 lire toskan.	—	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl. 10-2 1/2 2 2 1/2	10-2 1/2	3 m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr. 102 1/2	102 1/2	2 m.
Marsylia za 300 franków 119 1/4 1/8	119 1/4	2 m.
Paryż za 300 franków 119 3/8 1/4	119 1/4	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para 263 1/2	263 1/2	31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para 472	472	T. S.
Cesarskie dukaty	—	Agio.
Dukaty al marco 7 1/8 1/4	7 1/8	Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 9. sierpnia o pierwszej godzinie po południu.
 Pożyczka narodowa 5% 85 1/2-85 3/8. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 89-90. Lomb. wen. pożyczki z 5% 92-93. Obligacye długu państwa 5% 84-84 1/4, detto 4 1/2% 73 3/8-73 7/8, detto 4% 65 1/2-65 3/4, detto 3% 50 3/8-50 3/4, detto 2 1/2% 41 1/2-41 3/4, detto 1% 16 1/2-16 3/8. Oblig. Głogn. z wypłatą 5% 95-96. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 93-94. Detto Peszt. 4% 93-94. Detto Medyol. 4% 92-93. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 86-86 1/2. Galic. i węgier. 5% 77 1/8-77 3/4. Detto innych krajów koron. 81 1/2-82. Obl. bank. 2 1/2% 61 1/2-62. Pożyczka loter. z r. 1834 249-250. Detto z r. 1839 124 3/4-125. Detto z r. 1854 106 3/4-107. Renty Como 13 3/4-14.
 Galic. list. zastawne 4% 80-81. Póln. Oblig. Prior. 5% 87-87 1/2. Głognickie 5% 80-81. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 82-83. Oblig.

Lloydy (w srebrze) 5% 89-90. 3% Prior. obl. tow. rzad. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 116 1/4-116 1/2. Akeyi bank. narodowego 1099-1100. Akeye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 382 1/2-383 3/4. Akeye niż. austr. tow. eskomp. 117 1/4-117 3/4. Detto Budzińsko-Lineko-Gmundzkiej kol. 261-263. Detto póln. kolei 287 1/4-287 1/2. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 354 3/4-355. Detto tow. żegl. parowej 598-599. Detto 13. wydania 570-572. Detto Lloyda 430-432. Peszt. mostu łańcuch. 68-70. Akeye młyna parowego wiedz. 93-95. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 20-21. Detto 2. wydania 35-36. Esterhazego losy 40 złr. 69 3/4-70. Windischgrätz losy 23 1/2-23 3/4. Waldsteina losy 24 1/2-24 3/4. Keglevicha losy 10 3/4-11. Ks. Salma losy 39-39 1/2. St. Genois 37-37 1/2. Palffego losy 39 3/4-40. Clarego 39-39 1/2.
 Amsterdam 2 m. 85 1/4. Augsburg Uso 102 7/8. — Bukareszt 31 T. 263 1/2. — Konstantynopol 31 T. — Frankfurt 3 m. 101 1/2. — Hamburg 2 m. 76. — Liwwarna 2 m. 102 1/4 l. — Londyn 3 m. 10.2 1/2. — Medyolan 2 m. 102 1/2. — Paryż 2 m. 119 3/8. — Cesarskich ważnych dukatów agio 7 1/8-7 1/4. — Napoleondor 8-2. — Angielskie Sover. 10 6-10 7. — Imperyal ros. 8 17-8 18.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 11. sierpnia.
 Oblig. długu państwa 5% 84 1/4; 4 1/2% 73 3/4; 4% —; 4% z r. 1850 —. 3% —; 2 1/2% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. 248 1/2; z r. 1839 123 1/2. Wiedz. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akeye bank. 1099. Akeye kolei póln. —. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 597. Lloyd 430. Galie. listy zast. w Wiedniu —. Akeye niższo-austr. Towarzystwa eskomtowego a 500 złr. — złr.
 Amsterdam 1. 2 m. 85 1/4. Augsburg 102 7/8 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt 101 1/2 2 m. Hamburg 75 3/4 2 m. Liwwarna 102 1/2 l. 2 m. Londyn 10-2 1/2. 2 m. Medyolan 102 1/2. Marsylia 119 1/4. Paryż 119 3/8. Bukareszt 264 1/4. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 77 3/8. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 106 3/4. Pożyczka narodowa 85 3/8. C. k. austr. akeye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 358 1/2 fr. Akeye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 383 1/8.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. sierpnia.
 Br. Brunicki Piotr, z Lubienia. — PP. Stefanowicz Kaj., z Wiednia. — Jasiński Kal., z Rudy. — Starzyński Ludw., z Nozdrza. — Łaczyński Hip., z Liska. — Kruszyński Ludw., z Magierowa. — Teodorowicz Ant., z Pragi. — Gnoiński Mich., adwok. kraj., z Truskawca. — Ochocki Władysław i Cypryan, z Białegokamienia. — Wiśniewski Wiktor, z Strzelisk.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. sierpnia.
 Książę Sanguszko i pan Wojnias, c. k. podporucznik, do Dembicy. — PP. Fangor, c. k. profesor, do Mikołajowa. — Ulatowski Stanisław, do Truskawca. — Osmolski Władysław, do Góry. — Udrycki Adolf, do Choronowa. — Nahujowski Jan, do Żółkwi. — Pfeiffer, c. k. komisarz policyi, do Złoczowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie dnia 9. i 10. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	325.24	+ 12.5°	74.4	połudn.-zach. sł.	pogoda
2. god. popoł.	324.90	+ 19.2°	47.1	" silny	pochmurno
10. god. wiecz.	324.28	+ 15.0°	73.0	zachodni mier.	"
6. god. zrana	325.20	+ 12.8°	89.4	póln.-zachodni sł.	pochmurno
2. god. popoł.	325.80	+ 15.0°	74.2	zachodni "	"
10. god. wiecz.	326.51	+ 11.4°	88.7	póln.-wschod. "	"

W nocy i po południu deszcz 6'''86.

T E A T R.

Dziś: Przedstaw. niem.: „Die Höhle Soncha“, czyli „Die vierzig Räuber in den Guadrama-Gebirgen.“

KRONIKA.

Na podróż Cesarza i Cesarzowy Francuzów do Biarritz przygotowano pięć wagonów, które razem kosztują 267.000 franków i urządzone są z nadzwyczajnym przepychem. Zawierają przepyszy salon, drugi salon mniejszy, dwie komnaty sypialne i pokój dla nadwornej damy Cesarzowy. Gdy pociąg wjedzie pod Tunel, mogą być wagony natychmiast oświetlone.

— (Orkany.) A. Poey wydał w Hawanie ciekawe opisanie orkanów, jakie się wydarzyły w Indyach zachodnich i na morzu atlantycznym. Wykaz ten obejmuje okres lat 362 — od roku 1493 do 1855, a według tego przypadku orkanów w miesiącach (razem z wielą lat): w styczniu 5, w lutym 7, w marcu 11, w kwietniu 6, w maju 5, w czerwcu 10, w lipcu 42, w sierpniu 96, w wrześniu 80, w październiku 69, w listopadzie 17, w grudniu 7. P. Poey robi przy tem uwagę, że chociaż właściwych przyczyn orkanów potąd niezbadano, to jednak docieczono i sprawdzono, że wiatr tak podczas orkanów jak i podczas burz zwykłych ma z obu stron równika prąd podwójny, że wiruje w zakresie mniejszym lub większym dokoła pewnej średnicy, i że równocześnie dmie i pędzi prądem w kierunku prostym lub z prostej linii nagle zbaczającym.

— Z opisów wiadomo powszechnie, że Kalifornia jest krajem pięknym i bogatym, lecz mniej o tem wiadomo, że ma także i widoki przepyszne. Na dolinie Yo-Semety w Kalifornii znajdują się wielkie wodospady. Pewien podróżny nazwiskiem Hutchins, który okolice te zwiedzał, opisuje piękności przyrody tam-

tejszej: „W północnej stronie doliny znajduje się ogromna skała granitowa mająca kształt wielkiej wieży. Szczyt jej zarosły jest wysokimi jodłami, które zdala wyglądają jakby kita na kolosie. Indyjcy przewodnicy nasi zwali ją kapitanem. Według naszych pomiarów wynosi wysokość tej skały 2800 stóp. Naprzeciw niej po stronie południowej doliny zwrócił uwagę naszą piękny wodospad przeszło 700 stóp wysokości. Wydawał się być długą i szeroką wstęgą srebrzystą zwieszającą się po nad przepaścią, a w nim odbijały się promienie słoneczne w kolorach tęczy.

Zapęściwszy się dalej doliną i minawszy zakręt mieliśmy przed sobą widok przedudowny: góry wznosiły się przed nami jakby słupy sięgające ku niebiosom, z których jedne sterczały prosto w górę a inne pochyły; każda z nich miała swój kształt osobny, lecz na wszystkich porastały jodły. Wyszliśmy z pierwszego podziwu przeprawiliśmy się za rzekę Merced, a o kilka mil dalej ujrzeliśmy wodospad 2200 stóp wysoki, i zapewne najwyższy w całym świecie. Spada po nad przerwą jednym rzutem 1200 stóp wysokości, a drugim 1000 stóp wysokim. Cały ten wodospad mogliśmy dobrze opatrzyć i wymierzyć. Nieco dalej na dolinie natrafiliśmy znów na wodospad 1000 stóp wysokości. Zresztą mniejsze wodospady i jedno jezioro urozmaicały obraz tej doliny długiej na mil 10 a na 2 szerokiej.“